Anonimno. Razpis nagrad. 1891, Ljubljanski zvon

»Oblici njemačkoga jezika« za srednje škole i slične im zavode. Napisao profesor *Josip Podgoršek*, učitelj u kr. velikoj realnoj gimnaziji u Rakovcu. — U Karlovcu 1891. Naklada piščeva. Tisak Hauptfeldove tiskarne. Prodaje se po 40 novč. — Ta knjiga, posvečena vseučiliškima profesorjema dr. Rihardu Heinzlu in dr. Gregoriju Kreku, obsega na 73 straneh nauk o nemškem oblikoslovji do predlogov. V predgovoru pripoveduje g. pisatelj, zakaj je prav za prav spisal to knjigo. Opazil je namreč v osemnajstih letih svojega učiteljevanja, da učenci višjih razredov razmerno slabo uspevajo v nemščini, zlasti zato, ker se v prvih nižjih razredih niso dovòlj naučili oblikoslovja. Vestno si je torej deset let zapisoval vse pogreške pismenih in ustnih nalog in sedaj izdal knjigo svojo, za katero izideta še dve, osnovani za prvi in drugi razred hrvaških srednjih šol. — Knjiga podaja vsa glavna pravila o nemški sklanji in spregi ter je navzlic tesnemu obsegu sestavljena toli pregledno in praktično, da bode izvestno dobra pomožna knjiga hrvaškim dijakom.

»Matica Hrvaška« bode baje izdala bodoče leto prvo knjigo zbranih národnih pesmij, da proslaví petdesetletnico svojo. Tudi sicer namerja rečeno društvo kar najsijajneje praznovati ta lepi praznik kulturnega življenja jugoslovanskega.

Razpis nagrad. »Matica Hrvaška« razpisuje tri nagrade do konca leta 1891. in sicer 1. iz zaklada grofa Draškoviča v znesku 850 gld. za vsaj 15 tiskanih pôl; 2. iz zaklada Dušana Kotura v znesku 350 gld. za izvirno povest, obsežno vsaj 10 tiskanih pôl, ali za dramatiško delo brez ozira na obseg; 3. iz zaklada Adolfa Vebra-Tkalčeviča v znesku 300 gld. za poučno ali zabavno delo, obsežno vsaj 10 tiskanih pôl. — Prav takó je razpisala uprava národnega gledališča v Zagrebu tri nagrade do dné 1. listopada 1891. leta, in sicer: za národen igrokaz 600 gld., za dramo iz hrvaškega meščanskega življenja 300 gld. in za glumo 150 gld.

Spomenik Ljudevitu Gaju. V Krapini, rojstvenem mestu Gajevem, postavil se bode njega doprsni kip in sicer na vélikem trgu. Kip je izdelal hrvaški umetnik *Rendić*. Tudi rojstveno hišo Gajevo hočejo kupiti, da ostane svojina národa. V ta namen bodo nabirali doneske po vsi deželi.

Spomenik Andreju Kačiču-Miošiču namerjajo postaviti v Zagrebu. Zvršil ga je kipar *Rendić*.

Hrvaško stenografsko društvo. Kakor so poročali hrvaški listi, imelo je stenografsko društvo v Zagrebu meseca prosinca svoj véliki zbor, na katerem je bil izvoljen za predsednika prof. *Fr. Magdič*, jeden najzaslužnejših stenografov hrvaških. Skupščina je pooblastila odbor, da smé izdajati društveno glasilo, kadar bode dopuščalo gmotno razmerje. Omenjeno društvo je bilo osnovano že leta 1882., toda ni moglo delovati, ker je bilo premalo praktičnih stenografov, in se tudi občinstvo ni dosti zanimalo za stenografijo. Sedaj je razmerje dôkaj boljše, ker je pri deželnem zboru v Zagrebu deset praktičnih stenografov, in se tudi mladina precèj bavi s stenografijo. Ustanovil se je poseben stenografski tečaj, kjer se poučuje vsak torek in vsak petek. — Ker si ta prelepa in zajedno koristna znanost pridobiva čimdalje večjo važnost v vseh strokah javnega življenja, vsekakor zaslužuje, da bi se nekoliko bolj gojila tudi v Slovencih, nego se je do denašnjega dné. Marsikdo stenografira pri nas v nemškem jeziku, ali véščih s l o v e n s k i h stenografov je ubogo malo; lehko rečemo, da bi jih našteli na prste. Ne bilo bi napačno, ako bi pokazali tudi v tem oziru, da nam je res do napredka!

Češka akademija znanostij je ukrenila v prvi svoji seji, katere se je udeležilo trideset akademikov, da vsak razred razpiše nagrado 2000 gld. za najboljša dela, skupaj torej 8000 gld.

dLib.si Digitalna knjižnica Slovenije